

ANÀLISI DEL CONFLICTE PER LES ILLES SPRATLEY D'ACORD AMB ELS TRACTATS INTERNACIONALS

RESUM EXECUTIU

Què explica l'anàlisi?

Aquesta recerca fa una anàlisi de com les Illes Spratly (un arxipèlag al Mar de la Xina Meridional), són reclamades per sis estats diferents: Xina, Taiwan, Filipines, Vietnam, Malàisia i Brunei. El text mostra una descripció geogràfica de la zona, contrastant la gran riquesa en recursos naturals i logístics que aquest mar té, essent aquest un dels pals de paller de la disputa. Històricament, la Xina ha actuat molt per sobre de les capacitats dels seus estats competidors, posant de relleu la seva històrica reclamació de la *nine-dashed line*, la qual té com objectiu l'ocupació de gairebé un 90% de les aigües del Mar de la Xina Meridional. Tanmateix, aquesta postura hostil per part de la Xina va ser refutada pel Tribunal Permanent d'Arbitratge l'any 2016, el qual va donar la raó a les Filipines en una qüestió d'ocupació i reclam sobirà sobre les Illes Spratly.

Com s'enfoca el conflicte?

Tot i viure en un món d'ordre majoritàriament liberal en tant que les relacions internacionals, en la pràctica ens trobem com la majoria d'estats i territoris al llarg de la història han actuat aplicant teories realistes. El paradigma del realisme es basa en l'Estat com a actor sòlid i unitari, sense un ens superior que dicti quines accions han de prendre els estats. Aquesta idea de trobar-se en una societat d'estat anàrquica (sense un *world government*), fa que els estats prioritzin els seus interessos nacionals i militaritzin els seus mecanismes de seguretat.

De la mateixa manera, per dur a terme aquesta anàlisi, es tenen en compte una sèrie d'atributs geopolítics que concorden amb el paradigma realista. D'entre els atributs, es posa un especial èmfasi en els conceptes de sobirania, equilibri de poder, territori i recursos naturals, els quals formen el focus de l'estudi. Aquests atributs geopolítics són claus a l'hora de poder entendre el per què de les reclamacions dels diferents actors que participen en la lluita per la sobirania de les Spratly Islands.

Estat de la situació a les Illes Spratly

Hi ha múltiples conflictes territorials marítics arreu del planeta. Estats que es disputen aigües, illes i arxipèlags sencers. El fet de que s'instaurés el règim internacional marítim del dret del mar, a través de la Convenció de les Nacions Unides sobre el Dret del Mar (UNCLOS), va permetre solucionar molts dels dubtes que es feien els estats a l'hora de navegar lliurement per les aigües. El context històric de l'anàlisi explica els motius pels quals la Xina, Taiwan, Filipines, Vietnam, Malàisia i Brunei estant tenint dificultats per arribar a acords entre ells pel que fa a l'arxipèlag de les Illes Spratly. No obstant, l'estat que més preocupa a la resta de competidors per les aigües, és la Xina i la seva *nine-dashed line*. La Xina continua reclamant la possessió del Mar de la Xina Meridional a través de la *nine-dash line* englobant gairebé el total de les aigües d'aquet mar. Tanmateix, el concepte no té una articulació legal ni una definició concreta en la que els experts en dret marítim es puguin acollir.

La presència nord-americana al Pacífic

El paper que tenen els Estats Units a l'oceà Pacífic comença a tindre un especial rellevància a partir del 1898, a les Filipines i Guam. Des d'aleshores que les diferents administracions Washington han mostrat, en major o menor mesura, un interès pel Pacífic. No obstant, veurem com els Estats Units no acaben de donar suport a cap estat en concret respecte les reclamacions territorials marítimes que aquests demanen. Però sí que, a través d'una anàlisi de les últimes quatre administracions, es demostra que hi ha (o hi ha d'haver) una presència nord-americana al Mar de la Xina Meridional.

Conclusions de l'anàlisi

El fet de que la Xina acabi rebutjant la sentència del Tribunal Permanent d'Arbitratge (favorable a les Filipines), no fa abandoni la postura de seguir reclamant la totalitat de la *nine-dashed line*, atès que és una reclamació històrica del gegant asiàtic. Paral·lelament, s'haurà de veure com les futures administracions nord-americanes afrontaran la seva presència al Mar de la Xina Meridional, ja que si abandonen o minimitzen aquesta, podrien estar donant pas a la pèrdua d'una posició estratègica de *balancer* al sud-est asiàtic.